

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 19. marraskuuta 2018
(OR. en)

13957/18

COAFR 278
CFSP/PESC 1049
CSDP/PSDC 659
DEVGEN 210
MIGR 189
COHOM 142
COHAFA 100

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Sudan – Neuvoston päätelmät (19. marraskuuta 2018)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3652. istunnossaan 19. marraskuuta 2018 hyväksymät päätelmät Sudanista.

Neuvoston päätelmät Sudanista

1. Sudanilla on edelleen ratkaiseva merkitys Afrikan sarven alueen rauhan ja vakauden kannalta. Ottaen huomioon vuonna 2020 pidettävät vaalit ja alueen dynamiikan, joka tarjoaa uudenlaisia mahdollisuuksia yhteistyöhön Afrikan sarven alueella, EU on valmis osallistumaan kehittyvään vuoropuheluun ja yhteistyöhön Khartumin kanssa. EU:n osallistuminen riippuu siitä, miten Sudan edistyy sisäisten uudistusten toteuttamisessa, myös ihmisoikeuksien ja hyvän hallintotavan alalla, humanitaarisen avun helpottamisessa, kestävän rauhan edistämässä ja rakentavassa roolissa alueella. Jonkinasteisesta viimeaikaisesta edistymisestä huolimatta maalla on monenlaisia haasteita: vakavia talousvaikeuksia, laaja mutta vielä toteutusvaiheessa oleva poliittisten uudistusten ohjelma, valtavia humanitaarisia tarpeita ja ratkaisemattomia sisäisiä konflikteja. Sudanin edistyminen voisi vaikuttaa myönteisesti alueeseen ja laajemminkin, esimerkiksi alueen turvallisuuteen, muuttoliikkeeseen ja humanitaarisiin ongelmiin.

2. Vuoden 2020 vaaleja edeltävänä aikana Sudanin olisi voitava osoittaa, että se on sitoutunut uudistuksiin mahdollistamalla kaikkien kansalaistensa täysimittaisen osallistumisen inklusiiviseen poliittiseen prosessiin ja rajoittamatta yksilön oikeuksia. Jos olosuhteet ovat suotuisat, neuvosto on valmis tutkimaan, miten Sudanin hallitusta voitaisiin parhaiten tukea tässä asiassa. Neuvosto on erittäin huolissaan kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten kapenemisesta ja ihmisoikeuksien puolustajien, opiskelijoiden, poliittisten aktivistien ja riippumattomien toimittajien ja muiden median palveluksessa toimivien henkilöiden vainoamisesta sekä naisten ja tyttöjen tilanteesta. Neuvosto kehottaa Sudanin viranomaisia kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön mukaisesti kunnioittamaan täysin sananvapautta, lehdistön vapautta, tiedonsaantioikeutta, yhdistymisvapautta ja oikeutta osallistua rauhanomaisiin kokouksiin. On olennaisen tärkeää, että kaikki ihmisoikeusloukkauksiin ja -rikkomuksiin syyllistyneet asetetaan vastuuseen teoistaan. Neuvosto kehottaa Sudania toimimaan täydessä yhteistyössä kansainvälisen oikeuden kanssa rankaisemattomuuden torjumiseksi ja muistuttaa Sudanin hallitusta sen velvoitteesta toimia yhteistyössä kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1593 mukaisesti. On erittäin tärkeää, että vastaisuudessa perustuslakia tarkistettaessa otetaan huomioon kansalaisten yhteiset edut sukupuolesta, iästä, uskonnosta ja/tai etnisestä taustasta riippumatta ja että tarkistukset perustuvat laaja-alaiseen konsensukseen, kuten myös demokratiaa, vaaleja ja hyvää hallintoa koskevan Afrikan peruskirjan 10 artiklassa määrätään.
3. Neuvosto kehottaa Sudania sitoutumaan vahvaan talousuudistusohjelmaan ja huolehtimaan samalla siitä, että haavoittuvimpia väestönosia autetaan ajoissa ja asianmukaisella tavalla, sekä tekemään tiivistä yhteistyötä kansainvälisten rahoituslaitosten ja kumppaneiden kanssa. Neuvosto on yhä huolissaan Sudanissa jatkuvasta talouskriisistä. Hyvä taloushallinto ja luotettava oikeusjärjestelmä ovat keskeisiä tekijöitä, kun maan investointiympäristöä pyritään parantamaan ulkomaisten – myös EU:sta tulevien – suorien investointien houkuttelemiseksi.
4. Neuvosto kannustaa lisäksi Sudanin hallitusta toimimaan Agenda 2030:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja panemaan täytäntöön Pariisin sopimuksen. Neuvosto vetoaa myös kaikkiin Sudania tukeviin kansainvälisiin toimijoihin, että ne toimisivat avoimesti ja maan kehitystarpeet huomioon ottaen.

5. Neuvosto kehottaa kaikkia Sudanin konfliktien osapuolia tarttumaan tilaisuuteen ja osoittamaan aidon sitoutumisensa rauhanneuvottelujen edistämiseen. Yhteiset julkilausumat vihollisuuksien yksipuolisesta keskeyttämisestä Darfurissa, Etelä-Kordofanissa ja Sinisen-Niilin alueella ovat olleet askel oikeaan suuntaan. Afrikan unionin korkean tason täytäntöönpanoryhmän etenemissuunnitelman kattava toimeenpano on perusta kestäväälle rauhalle pitkään jatkuneiden aseellisten konfliktien lopettamiseksi. EU on tyytyväinen meneillään oleviin välitystoiimiin, joiden tarkoituksena on löytää poliittinen ratkaisu konflikteihin, ja antaa niille tukensa.
6. Vaikka olosuhteet paikan päällä ovatkin epävakaat ja muuttuvat, neuvosto panee merkille, että turvallisuustilanne konfliktialueilla on parantunut. Neuvosto kehottaa Sudanin hallitusta tekemään kaikkensa, jotta Darfurin, Etelä-Kordofanin ja Sinisen-Niilin alueen turvallisuustilanne paranee ja alueelle saadaan tuotettua peruspalveluita. Etusijalle olisi asetettava oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien täysimääräinen kunnioittaminen, siviiliväestön suojeleminen, yhteisöjen välisen sovittelun edistäminen ja konfliktin perimmäisiin syihin puuttuminen. Neuvosto toteaa, että YK:n ja Afrikan unionin yhteisoperaatio Darfurissa (UNAMID) on tärkeä, ja vahvistaa pyynnön välitavoitteet sisältävästä UNAMIDin vetäytymisstrategiasta siinä muodossa kuin YK:n pääsihteeri sen on esittänyt. Neuvosto toistaa, että Darfurin alueen vakaudessa ja kehityksessä viimeisten kymmenen vuoden aikana saatuja tuloksia on hyödynnettävä ja huolehdittava siitä, että siviilien suojeleminen, rauhanprosessin tukeminen ja ihmisoikeustilanteen seuranta eivät heikkene. Neuvosto pyytää Sudanin hallitusta tekemään yhteistyötä Yhdistyneiden kansakuntien ja myös YK:n maatiimin kanssa, jotta siirtyminen rauhanturvaamisesta rauhanrakentamiseen sujuisi onnistuneesti.
7. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille Sudanin osallistumisen Khartumin prosessiin ja Vallettan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoon ja kiittää maata siitä, että se on ottanut vastaan erittäin suuren määrän turvapaikanhakijoita, pakolaisia ja muuttajia. EU aikoo edelleen antaa tukea Sudanissa oleville pakolaisille, maan sisällä siirtymään joutuneille henkilöille ja vastaanottaville yhteisöille erityisesti Afrikka-hätärahastostaan.

8. Sudania koettelevat edelleen laajat humanitaariset kriisit, jotka liittyvät sisäisiin konflikteihin, aliravitsemukseen, alueen epävakauteen, luonnonmullistuksiin ja ilmastonmuutokseen. Humanitaariset tarpeet ovat edelleen kasvaneet Etelä-Sudanista saapuvien pakolaisten suuren määrän vuoksi. Tilannetta vaikeuttaa lisäksi talouskriisi ja kiihtyvä inflaatio. Neuvosto vetoaa Sudanin hallitukseen ja aseistautuneisiin liikkeisiin, että ne takaisivat kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisesti humanitaariselle avulle, myös YK:n virastojen antamalle avulle, turvallisen, nopean ja esteettömän pääsyn kaikkien apua tarvitsevien luo, myös Darfurin, Etelä-Kordofanin ja Sinisen-Niilin konfliktialueilla. Neuvosto pyytää Sudanin hallitusta helpottamaan riippumattoman tarvearvioinnin toteuttamista ja tietojenkeruuta, jotka ovat olennaisia, jotta tarpeisiin voitaisiin vastata tehokkaasti ja ajoissa. EU aikoo edelleen antaa tukea humanitaarista apua ja suojelua tarvitseville. EU aikoo lisäksi jatkaa toimiensa avulla humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön jatkumon saattamista toimintavalmiiksi rauhan- ja vakautuspyrkimysten kanssa koordinoiden.
9. Neuvosto vetoaa Sudaniin ja pyytää sitä tukemaan rakentavalla tavalla alueen vakautta, erityisesti asiaankuuluvien kansainvälisten ja alueellisten elinten johtaman prosessin kautta. Sudanilla on Punaisenmeren ja Niilin rantavaltiona keskeisen geopoliittinen rooli Afrikan sarven alueella. Afrikan sarven alueen maiden yhteistyöjärjestön IGADin jäsenenä se osallistuu Etelä-Sudanin rauhanprosessiin. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille Egyptin, Ethiopian ja Sudanin kesken käytävät neuvottelut, jotka koskevat Grand Ethiopian Renaissance Dam -voimalaitosta. Lisäksi neuvosto pyytää Sudania tekemään läheistä yhteistyötä Afrikan unionin ja kansainvälisen yhteisön kanssa afrikkalaisen rauhan- ja sovinnonaloitteen tukemiseksi Keski-Afrikan tasavallassa.